

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek 1909. szeptember 3.

197. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A fiumei magyarság Judása.

Tele van a város akácfa . . . illetve panama virággal. Ennek a hirhedt francia nővénynek hatalmas illata büzlük a város felett és erről regél ma egymásnak minden ember rémes részleteket a leghetlenebb variációkban. A legfurcsább a dologban az, hogy az egész illat egy oly telekről árad szét, melynek földjét ma még pompásnál pompásabb virágágyak takarják és amelyekből mutatvány számokat Breisach üzletében naponként nemcsak látni, hanem venni is lehet.

Ezt a telket vette meg a városi takarékpénztártól negyed millió koronáért s már saját nevére is telekkönyveztetette a két hét előtt még adósságokban uszó, teljesen vagyontalan Zanella képviselő, ki csak azért kapja oly olcsón a telket, mert kötelezte magát arra, hogy nyári szinkört építet rajta, amihez a „Voce“ bejelentése szerint egy kizárólag „fiumano“-kból álló részvénytársaság szándékozik a deputato alapítani. Ez a „Voce“ szavai szerint „a képviselő legprivatívbb üzleti vállalkozása“ és „csak örülni lehet annak, hogy egyszer egy fiumei is tanusit üzleti téren iniciatívát és élelmességet.“

Mi ennek az egész fura ügynek semmi-féle fontosságot nem tulajdonítottunk eddig. Az a körülmény, hogy a jelen esetben az eladó egy olyan városi intézet, melynek vezetését a fiumei közélet egyik „legnagyobb férfja“ a közel jövőben erősen támadni készült és hogy a vevő véletlenül Zanella Rikárd a képviselő — ez a tényen mit sem változtat. Végre is üzlet: az business és egy képviselő se élhet meg a napidijából és azt igazán nem írja elő semmi-féle paragrafus sem, hogy egy képviselőnek mindig csak azzal a hagyományos vicinálissal kell üzérkednie, melyről különben már kislüt, hogy nem is — jó üzlet. Azután azt se szabadna figyelmen kívül hagyni, hogy egy képviselő addig jár a parlament — mellé, amíg végre valami üzlet nem akad. Nekünk, akik itt élünk a tengerparti városban, különösen nem szabad rossz néven vennünk azt, ha egy képviselő is végre munka után lát és nem ül mindig a Caffè Európában, annál is inkább, mert a parlament még egy-két évig együtt marad és ezt az időt egy képviselő már unalomból se töltheti el abszolút semmittevéssel. Mi csak legfeljebb azt perhorreskálunk, ha a mi képviselőnk olyan üzleteket csinálna, melyek rosszak, de az az üzlet, amiről szó van — ha igaz mindaz, amit egy olasz laptársunk ír — nem rossz üzlet, sőt saját külön telekszaktórnk állítása szerint az üzlet briliáns. Hisz a telket 250.000 koronáért vette meg Zanella s azon semmi esetre se veszthet, mert a telek megér testvérek között is 300.000 koronát sőt ha idegennek adja el az ember, hát még 350.000 koronát is kaphat érte. Szerkesztőségünk egyik beltágya, aki szintén ahhoz a vagyonos osztályhoz tartozik, melyhez Zanella képviselő, rögtön hajlandó Zanellának 50.000 koronával többet adni azért a telekért, ha ugyanazon körülmények között fizetheti ki azt, mint Zanella.

Szóval itt lehet beszélni üzletről, sőt jó üzletről, sőt nagyon jó üzletről, de panamáról alig, mert hisz a Cassa di Risparmio csakis azért adta fel Zanellának a telket ily — hogy

enyhén fejezzük ki magunkat — olcsó árért, mert az olasz és városi kulturális érdekeket fog szolgálni; különben már azért se adhatta volna ily „leszállított“ árban, mert a közel multban ugyanezen telekért sokkal magasabb árt kínáltak, de akkor az eladásról még hallani se akartak. Ez tehát még a legrosszabb máju ember se minősítheti holmi panamának.

Egyébként ha olasz laptársunk ragaszkodik nézetéhez, s ha minden áron végére akar járni a dolognak, hát egy igen jó tanácsos szolgálunk neki:

Zanella Rikárd a Cassa di Risparmio-tól a telket állítólag azért kapta meg 250 ezer koronáért, mert azon egy kulturális célokot szolgáló palotát építet egy részvénytársaság segítségével. Eddig senkinek semmi oka sincs abban kételkednie, hogy ez nem így lesz. Tessék nyugodtan bevárni amíg a részvénytársaság megalakul és ha ez megtörtént, akkor tessék utána járni a dolognak, hogy vajjon Zanella a részvénytársaságnak a 250 ezer koronáért vásárolt telket ugyancsak ennyiért és nem magasabb árban adja át. Ha a beszerzési árban adja át, — ugy Zanellát ezért csak dicséret és elismerés illeti, nem pedig gáncs, vagy gyanu.

És ha időközben Zanella Rikárd a kulturális célra megvett telket nem a részvénytársaságnak, hanem egy másik vevőnek, mondjuk Strohmann Péternek — adná el a beszerzési árban és azután ez a másik vevő adná tovább el a telket a részvénytársaságnak magasabb árban — erről már Zanella Rikárd igazán nem tehet majdan, mert ő csak azért felel, amit ő cselekszik meg a saját nevében, de arról, hogy mit fog tenni egy harmadik személy, az a Péter vagy Pál ahhoz neki igazán semmi köze sincs, már csak azért sem, mert a haszon a mit esetleg egy közbeeső harmadik ember nyer a telken, az nem Zanellát, hanem csak azt a vevőt illetheti — akinek Zanella nyilvánvalóan mérgében a sok lárna és zaklatás miatt átengedi a telket természetesen: eredeti beszerzési árban.

Ez az üzlet tehát még távolról se olyan gyanus, mint ahogy ezt eddig olasz laptársunk szimatolja. Gyanussá a dolog csak kedd óta vált — amióta a Fiumei Estilap is megemlékezett erről a dologról, olyan formában, hogy a kulisszák mögé látó embereknek eláll szemé szája.

Mi, akik a telekügyről tudomással birtunk, nem törődünk ezzel az ügygyel, mert ezt kizárólag autonampárti belügynek tekintetük.

Bennünket magyarokat a dolog csak kedd óta kezd különösen érdekelni, de most sem a telek, vagy annak vevői, hanem kizárólag a Fiumei Estilapnak szereplése ebben az ügyben. Ha a madarat a tolláról lehet felismerni, akkor el lehet mondani, hogy bizonyos „közügynek“ mineműségét arról lehet megítélni, hogy melyik lap portálja. Tudvalevő dolog, hogy a Fiumei Estilap semmit sem csinál ingyen, sőt azért, hogy napvilágot lát, külön szubvenciót kap. Ha tehát ezen lapocskára feltűnik a horizonton, úgy ott minden kétséget kizáróan — üzletről van szó, még pedig jó üz-

letről. És tegnapelőtt megjelent ismét a Fiumei Estilap és ennek hasábjain a hirhedt telekügy is.

Nem győzzük eléggé hangoztatni, hogy nekünk magyaroknak, akiknek a városban még szavazati jogunk sincs, semmi közünk se lehet ahhoz, hogy a városi takarékpénztár milyen üzleteket köt a képviselővel, de ahhoz már igen is van közünk, hogy egy magyar ujság, mely a magyar adófizetők pénzének, az abból kikérült szubvenciónak köszöni mindennapi pezsgővel vegyített pecsenyéjét, árulója legyen Fiumében egy olyan nagyfontosságú, sőt valóságos nemzeti ügynek, mint a nemrég megpendített magyar színház és magyar kulturpalota ügye.

Mert a Fiumei Estilap azzal, hogy az építendő Zanella féle színházat merészeli a magyar színészet jövődöbeli hajlékának ajánlani, annak a nagy magyar ábrándnak vet orvul gáncsot, mely egy Fiumében építendő magyar színházban és kulturpalotában domborodik ki.

Köztudomású, hogy a tavasz folyamán Fiumében egy bizottság alakult, és ez a bizottság a kormányhoz fordult azért, hogy építtessen Fiumében egy magyar kulturpalotát, a melyben színház is legyen. Az alakuló gyűlésen a kormány is képviseltette magát és a kormánynak képviselője Festetic Andor gróf kijelentette, hogy a bizottság eszméjét illetékes kormánykörökben nemcsak hogy méltányolják, hanem mindent el fognak követni, hogy az eszme megvalósuljon.

És amikor így a megvalósulás stádiumához közelg az eszme — akad egy magyar ujság, mely azt merészeli ajánlani, hogy a magyar színészet a Zanella színházában üsse fel tanyáját!

Minek részletesen magyarázni a dolgot?, hisz az itt élő magyarság nagyon jól tudja, hogy abban a pillanatban, amikor a magyarság beleegyezik abba, hogy a magyar színészet a Zanella színházában keressen hajlékot, — akkor a magyar kulturpalota és a magyar színház eszméje és kérdése lekerül a napirendről és beláthatatlan időkre megszűnik mint ilyen létezni, mert nemcsak Fiumében akadnak magyarok hanem Budapesten is, akik a Fiumei Estilaphoz hasonlóan ártatlan naiv ábrázattal azt fogják mondani, hogy minek magyar kulturpalota vagy színház, amikor már megvan a Zanella színháza?

A Fiumei Estilap mindezt nagyon jól tudja, hisz felelős szerkesztője és kiadója részt vett azokon az üléseken, melyeken az építés elodázhatatlan sürgősségéről beszéltek, sőt részt vett abban a küldöttségben is, mely a kormányzóhoz fordult azért, hogy a bizottság tervét ez is támogassa — és ha mindezen jobb tudása ellenére szószólója mert lenni annak az arcátlan tervnek, hogy a magyar muzsa Zanella épületébe költözzék, akkor a fiumei magyarság jogos törekvésének vált árulójává!

Kérdezze meg a Fiumei Estilap a fiumei magyarokat, hogy vajjon akad-e közöttük csak egy is, aki ezt a sunyi tervet nem minősíti valóságos orvtámadásnak a magyar nemzeti eszme ellen?

Kérdezze meg a Fiumei Estilap a fiumei magyarokat, hogy hajlandók-e — még csak ideiglenesen is — a magyar színészet sorsát Fiumében Zanellára és annak érdektársaira bizni?

Határozottan merjük állítani, hogy ilyen magyar embert e városban nem talál!

Már most felvetjük a kérdést, hogy mi indíthatta a Fiumei Estilapot arra, hogy ezt az arcpirító tervet propagálni merészei?

Talán a lap ellenőrének és fellebbvalójának Zanella Rikárdnak akart ezzel szolgálatot tenni és ezzel akarta magát ez az ujság még jobban behízelegni nála. Ez nem valószínű, de ha igaz volna, úgy a hízelkedésnek ez a formája még a megengedett határon is túlyal. Vagy a magyarság érdekében, mert ily „eszmével” előállni? Mi ismerjük az itteni magyarságot s az inkább háflandó lemondani egy ideig arról, hogy Fiumében magyar színházat látogasson, semhogy Zanella színházába járjon.

Ha a magyarság érdekében megfelelő hajlékot akart szerezni a magyar muzsának a Fiumei Estilap, miért nem használta fel az autonómpárttal, a képviselővel és a kormányzóval fennálló bizalmas összeköttetését és miért nem cikkezett az irányban, hogy a magyarság a várostól ingyen vagy félig ingyen kapjon telket színházához (— hisz olasz színház már van kettő sőt az egyik félében át üresen is áll —) s hogy addig amíg a magyar színház felépül, engedje át évente 2 hónapra a város a Comunale színházat. Miért propagálja éppen azt a színházat, melyet majd most Zanella részvénytársasági alapon fog építeni azon a hirhedt telker?

Talán részvényes lesz e vállalatban a Fiumei Estilap tulajdonosa, avagy tán igazgató-sági állás van ott kilátásban valaki részére? Vagy zsiros kormányzubbenciót akar Zanella részére is ezen címen a Fiumei Estilap kieszközölni?

Ha igen, úgy a tegnapi cikk ebből a szempontból célirányosan volt megírva. De bármint álljon a dolog az Estilap felszólalása a tervezett magyar színház és kulturpalota eszméje ellen irányult *orvtámadás* volt, melyet nem lehet eléggé erőlyesen visszaverni.

Nekünk, amiképp hogy semmi közünk se lehet Zanella Rikárd magánüzleteihez, azonképpen nincs közünk a Fiumei Estilap ügyletcskéihez egészen addig, amíg azok nem sértik a magyarság érdekeit. De ez esetben a magyarság vitális érdekeit sértette meg a magyarság elárulásából élő Judáslap és mivel a Zanella féle színházügy immár a magyarságot is súlyosan kezdi érdekelni, az ügyet és annak fejleményeit a legéberebb figyelemmel fogjuk kísérni és annak minden fázisáról beszámolunk.

A Fiumei Szinpártoló Egyesület figyelmét pedig külön hívjuk fel a készülő merénylőre. Tegyen meg minden intézkedést arra nézve, hogy a Fiumei Estilap terve meg ne valósulhasson, különben a magyar színház és magyar kulturpalota eszméjét azok felügyelete mellett temetik majd el, akiknek hivatásuk lett volna azt életre kelteni.

UJDONSÁGOK.

— **A főügyész Fiumében.** Czárán István dr. budapesti főügyész a tegnapi és mai nap folyamán az ügyészség és fogházvizsgálat miatt Fiumében tartózkodott. Czárán dr. főügyész részletesen megvizsgálta az ügyészség ügymenetét és mindent rendben talált.

— **Az ipartestület ülése.** Az általános ipartestület hétfőn, hatodikán este kilencedfél órakor ülést tart, amelyen adminisztratív jellegű ügyeket intéznek el.

— **Elgázolt lovak.** Tegnap délután Vucich Rudolf 12 éves fiu kétlovas kocsjával a halcsarnok mögött levő Majetich telepre akart hajtani. A Baross-móló közelében, amint a síneken át akart haladni, egy tolatómozdony oly erővel ment a kocsinak, hogy azt feldöntötte és összetörte, a fiu a földre esett s csekély sérülésein kívül egyéb baja nem történt. Az egyik lónak azonban mellső lábai eltörték, a másik pedig nyakán szenvedett súlyos sérülést. A fiunak a mentőállomáson nyújtottak segítséget, a két lovat pedig revolverlövésekkel ölték meg. A két ló hulláját a gyepmesteri telepre szállították, a rendőrség pedig az esetről jegyzőkönyvet vett fel. A városi állatorvos egyik jelentése szerint azt a lovat, amelyik nyakán sérült meg, meglehetően volna menteni s így agyonlövésére korai volt.

— **Talált gyermek.** Hoszt Vince fogyasztási adófőügyelő, tegnap az osztrák határ közelében, hol szolgálatot tesz, egy 4 év körüli gyermekkel találkozott, aki kérdéseire elmondta, hogy Dercin Jánosnak hívják, közlelbi felvilágosítást azonban nem tudott adni. A gyermeket a mlaccai rendőri kirendeltségen helyezték el ideiglenesen, szüleit pedig keresik.

— **Bajok a baja—bátaszéki vonalon.** Hosszu ideig tartó huza—vona után végre átadták a baja—bátaszéki vasutat a forgalomnak. De alig indultak utnak az első vonatok, máris kiderült, hogy a Magyar építő részvénytársaság, ez a magyar névre keresztelt osztrák vállalkozás milyen ügyefogyott slendrián munkát végzett. Bajáról ugyanis azt jelentik lapunknak, hogy Valentin Emil dr. bajai ügyvéd, a közigazgatási bizottság tagja nyilatkozatot adott ki, amelyben többek között a következőket mondja:

Az egész pályatest közbiztonsága Bajától a bátaszéki töltésig veszélyeztetve van, továbbá a bajai vasúti hid nincs kellő őrizet alatt. A maga részéről, mint a közigazgatási bizottság kiküldött tagja az erkölcsi felelősséget nem vállalja és annak következményeiért mindazokat, kiknek e kérdésbeni hatáskörükben áll felelőssé teszi, mivel Bajától a bátaszéki védgátakig nincsen meg a vasuton utazó közönségnek személy- és vagyónbiztonsága. Itt egy szarvasfalka éjjel felfordíthatja a vonatot, nem is kellene hozzá rossz emberek. Ezekenkívül ezen a 9 km-nyi területen baleset esetén, — pláne árvíz időben — a mentési és segítési munkálatok majdnem lehetetlenek. Hiába közelít meg Bajáról vagy Bátaszékről a színhelyet, ott nincs hely a mozgáshoz sem, tehát oly berendezésről, oly eszközökről kell gondoskodni, melyek azt szükségtelemné vagy nélkülözhetővé teszik. Valentin a nyilatkozatot fölterjeszti a kereskedelmi minisztériumhoz.

— **A fiumei aszfaltgyár és a kereskedelmi minisztérium.** A kereskedelmi minisztérium arról értesítette a fiumei aszfaltgyár igazgatóját, hogy sem a minisztérium, sem az alárendelt hatóságai nem kívánnak üzleti összeköttetésbe lépni a gyárral. E megrendszabályozás oka az, hogy a vállalat üzleti reklámjaiban meg nem engedett módon hivatkozott a kereskedelmi minisztériumra.

— **Kereskedők Évkönyve.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés 1910-re is kiadja a már két ízben megjelent Kereskedők Évkönyvét, amelynek harmadik évfolyama karácsonykor jelenik meg. Az Évkönyv harmadik kötetét is ismert szaktérfiak írják. Nagy részét az új adótörvények és a már megjelent végrehajtási utasítások ismertetése és magyarázata foglalja le. Az újabb hatályba lépett törvények és rendeletek közül még a mértékhitelítési szabályokat, az új csektörvény fontosabb rendelkezéseit, a kereskedelmi üzletek átruházásáról szóló törvényt ismertet a Évkönyv. Behatóan foglalkozik a legközelebb életbe lépő új vasúti üzletszabályzat fontosabb újításaival. Az új fővárosi lakbérzabályzatnak a kereskedőket érintő rendelkezéseit szintén részletezi. Alapos tájékoztatást nyújt az új magyar-román vámszerződés megállapodásai felől, valamint külön cikkben behatóan foglalkozik az annekált tartományokkal, részletesen kiterjeszkedve mindarra, amit a Boszniával összeköttetést tartó magyar kereskedőnek tudnia szükséges. Lesz az Évkönyvben azonkívül számos kisebb cikk, különféle táblázat, kereskedelmi címár, hasznos utbaigazítás és tudnivaló. A Kereskedők Évkönyvét, amelyet az O. M. K. E. tagjai költségmentesen, tagsági járuléjuk fejében kapnak meg, az Egyesülés megbízásából az idén is Beck Géza helyettes főtájtár szerkeszti.

— **Uszóverseny Abbaziában.** Az osztrák amatőr-uszók klubja szeptember 8-án nemzetközi uszóversenyt rendez Abbaziában, a következő műsorral:

1. Junior verseny 50 méterre (csakis azok részére, kik győzelmet nem arattak). 2. Kombinált verseny (mell és oldaluszás). 3. 50 méteres verseny 15 éven aluli gyermekek részére. 4. Verseny Ausztria bajnokságáért. Díjak: egy aranyérem, két ezüstérem és kitüntető oklevelek. Részvételi díj 25 korona. 5. 150 méteres staféta verseny felnőttek részére. Részvételi díj 9 korona. 6. 100 méteres verseny nők részére. 7. 50 méteres verseny a víz felszine alatt. 8. Hátuszó verseny 100 méterre. 9. 50 méteres

oldaluszó verseny. 10. 50 méteres junior verseny, melluszás. (Győzelmet aratottak kizárásával). 11. 14 éven aluli leányok versenye. 12. Búváruszás. 13. 400 méteres melluszó verseny. 14. Tréiák a vízben az abbaziai uszóklub részéről. 15. Staféta verseny 200 méterre. Részvételi díj 12 korona.

— **A Lidóra utazók figyelmébe** ajánljuk a Carraro testvérek, tulajdonát képező gyönyörű új Principessa Giovanna villát, (Splendide-szálló), mely teljesen modernül és minden elképzelhető kényelemmel berendezve, mégis egyike a Lidó legolcsóbb szállóinak.

— **A kikötőből.** Szeptember 2. érkezett „Rákóczi” magyar gőzös Valenciából 150 tonna vegyes áruval; „Adria” magyar gőzös Triesztből üresen; „Metilde” olasz vitorlás Sebenicoból 400 tonna köszénnel; „Spiridione” olasz vitorlás Sebenicoból 230 tonna köszénnel.

Indult: „Heios” osztrák gőzös Konstantinápolyba 40 tonna cukorral, 30 tonna köszénnel és 30 tonna vegyes áruval; „Árpád” magyar gőzös Marseilleből 100 tonna fával, 30 tonna cukorral és 30 tonna rizszel; „Jókai” magyar gőzös Rotterdamba 1000 tonna fával és 300 tonna fával; „Split” osztrák gőzös Metkovichba 30 tonna liszttel és 30 tonna fával.

Távirat ◀▶ Telefon.

Uj választások küszöbén.

BUDAPEST, szept. 2. Sztérényi József kereskedelemügyi államtitkár ma Klopodiára érkezett, hol két napig Wekerle Sándor miniszterelnök vendége lesz. Sztérényi utazásával kapcsolatban képviselői körökben hangoztatják, hogy Wekerle, Kossuth, Apponyi és Andrássy gróf megállapodásra jutottak a közelebbi jövő programját illetőleg. Ha azonban akadály merülne fel, úgy új választások lesznek. A választásokat napok óta kolportálják a fővárosban. Különösen Sztérényi József államtitkár mellett korteskednek, aki a hetedik kerületben, az Erzsébetvárosban lép fel, minthogy Eötvös Károly, a kerület jelenlegi képviselője kijelentette, hogy nem lép fel többet s visszavonul a politikai élettől.

Eötvös Bálint kiszabadult.

BUDAPEST, szept. 2. Eötvös Bálint, volt országgyűlési képviselő, ügyvéd, ma reggel távozott a Markó utcai fogházból, ahol hároméves fegyházbüntetésének háromnegyed részét kitöltötte. Eötvös könnyezve hagyta el a börtön épületét. A hosszu fogság az élete javakorában levő Etvöst teljesen megtörte.

Merénylő diák.

BÉKÉSCSABA, szept. 2. Palini Lajos tanuló Szász Gyula orosházi tanár ellen, aki jelenleg Békéscsabán tartózkodik, merényletet követett el. Revolverrel a tanárra lőtt, a golyó azonban Szászt nem sebesítette meg. Palini bevalotta, hogy boszúból akarta a tanárt megölni, mert buktatásáért őt okolja. A merénylő diákot a rendőrség letartóztatta.

A tölténygyár áldozatainak temetése.

BUDAPEST, szept. 2. A csepeli tölténygyári löporrobbanás csepeli és erzsébetfalvai áldozatait ma délután temetik. A szerencsétlenül járt munkások temetésén a szociáldemokrata párt küldöttségileg képviselteti magát s a küldöttség vezetője beszédet mond, majd koszorút helyez a munkások sírjaira. A temetésen a munkások nagy tömege fog megjelenni. Minthogy a hatóságok rendezavarástól tartanak, a ráckevei csendőrkerület valamennyi csendőrőrsét Csepelen és Erzsébetfalván vonta össze.

Óriási vihar a Bácskában.

SZABADKA, szept. 2. Tegnap este óriási vihar dühöngött a Bácskában. Pacséron percekig dió nagyságu jég esett, amely számos fecskét agyonütött. Sok ló a jégesőtől megvakult. Egy megvakult ló Gábor József gazdálkodót agyonrugta. Kossuthfalván a víz számos házat elöntött. Szabadkán a víz a villamosvasut alagútjában, oly magasra emelkedett, hogy a forgalmat be kellett szüntetni.

A spanyolok Marokkóban.

LONDON, szept. 2. A Morning Post táviratot kapott Tangerből azzal a hírrel, hogy az ottani angol követség magánértesülése szerint a spanyol hadügyi kormány 16.000 főnyi katonasággal meg akarja szállani Tetuant. Az idézett lap szerint ez a lépés aggasztó következményekkel járhat és ha a spanyolok csakugyan megszállják Tetuant, akkor Gibraltárt meg kell erősíteni.

Kirabolt vonat.

PÉTERVAR, szept. 2. A szibériai vasutvonalon Krasnojarsk mellett vasuti rablók megátamadtak egy személyvonatot, sok vasuti alkalmazottat és ut utast megöltek, aztán kifosztogatták a postakocsit, amelyben 50.000 rubel értékű szállítmányok voltak. Mikor a rablók ezzel elkészültek, éppen egy tehervonat közeledett. A személyvonat lokomotívját lecsatolták és megindították úgy, hogy összeütközött a tehervonattal és 18 vagon kisiklott. A rablók ezután megölték a tehervonat nyolc kísérőjét és kirabolták a kocsikat.

A mexikói árviz áldozatai.

LONDON, szept. 2. A mexikói árviz áldozatainak száma 2000 és 30.000 ember maradt hajlék nélkül. Montereyben 1500 holttestet fogtak ki a vízből és ástak ki a romok alól. Félt, hogy nemcsak éhínség, hanem epidémia is fog kitörni.

A szultán utazása.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 2. A szultán, a trónörökös, négy herceg, a nagyvezér, a tengerészeti miniszter, és néhány udvari tisztviselő kíséretében flotillán Brusszába utazott, ahonnan szombaton tér vissza. Brusszában már napok óta készülnek a fogadtatására. Mudaniában egy külön flotilla üdvözölte a szultánt. A sajtó ennek az utnak, mint számos év óta az elsőnek, jelentőséget tulajdonít.

Elérték az északi sarkot?

KOPENHÁGA, szept. 2. A „Ritzbureau” közli, hogy egy Larwickből ideérkezett távirat szerint Hook dr. amerikai utazó a múlt év május 21-én elérte az északi sarkot.

Albán lázadás.

SZALONIKI, szept. 2. Dsavid basa operációi az utóbbi időben kedvező eredménnyel járnak. A csapatok minden oldalról fenyegetik a rugovai lázadókat és főfészküket, Szeszku-csistét elpusztították. Az eddig ellenük kiküldött haderő elégségesnek mutatkozik a lázadás elnyomására. Minthogy azonban a montenegrói határon történő incidensek miatt nagyobb csapatokat kell odaküldeni, Dsavid basa hadereje ezáltal gyöngült. Mindazonáltal reméli hogy nem szorul megerősítésekre.

A hadihajók távozása Kaneából.

KANEA, szept. 2. A nemzetközi hajóraj, miután az egész szigeten helyreállt a rend, visszatért a Suda-öbölbe. Az erődöt, amelyen előbb görög lobogó lengett, börtönnek használják.

Leégett parlamenti palota.

LONDON, szept. 2. Newyorkból jelentik, hogy Torontóban a képviselőház palotájában tűz ütött ki. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy a palotát nem lehetett megmenteni. A palota menyezete beszakadt s maga alá temette a könyvtár helyiséget. A kár több millió dollarra rug.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „
Egy óra 2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Nyilt-tér*).

Mély tisztelettel értesítem a De la Ville szálló, kávéház és étterem eddigi igen tisztelt vendégeit és a nagyérdemű közönséget, hogy az eddig Szentgyörgyi Ferenc ur tulajdonában volt fentemlített vállalatot f. évi szeptember 1-ével a magam számlájára átvettem.

Párisban a Maison Charvin-ban sajátítottam el a szakácsművészetet és ugyancsak a francia fővárosban a Café de la Paix-ben tanultam meg később a kávéházi üzletet is, mely szakmabeli ismereteimet azután a kontinens nagyobb városaiban tökéletesítettem.

Bizvást remélem tehát, hogy sikerülni fog új fiumei vállalatomat kellő szorgalommal és kielégítő anyagi erőimmel fevirágoztatnom és midőn eme igyekezetemhez a n. é. közönségnek és különösen Fiume magyarságának szives jóindulatu támogatását kérem, vagyok

mély tisztelettel

Fiume, 1909. szeptember 1-én.

Ifju Budai Károly

a De la Ville szálló, kávéház és étterem tulajdonosa.

* E rovatban közlöttekért a beküldő felelős (A szerk.)

**SIKIC GYÖRGY
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDESE**

Fiume, Kossuth Lajos utca 7.

(Szerb templom háza a Villanyos megálló helye.)

Használt és új iskolakönyvek előírás szerint.

Óriási választék iskolai füzetekben és iskolaszerekben. Mindennemű papíráruk és irodai szerek nagy raktára.

Olcsó árak.

Hotel Pensió JOLANDA

VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás.
Kitűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb.
Penzió 8 lírától feljebb.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Bonitta la Fera spanyol táncok,
Szép Erzi magyar szubrett,
Pereny Nusi nemzetközi énekesnő,
Blanche Henriette bécsi szubrett,
Bertasi Amalia olasz énekesnő,
Omero Lina nemzetközi táncok,
Doreé Em.ry angol ének és tánc,
Csillag Anny magyar szubrett,

Les Oskars olasz, spanyol és francia duettisták.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj 1 kor.

Nagy látványosság.

Kobelt és Vidákovics

Bristol kávéháza

ABBAZIA.

ESTÉNKÉNT

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Utolsó hajó Fiuméba este 1/11 órakor.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vilányos készülékekkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztek.

Előkelő uri fodrász terem.

Olcsó lakás.

Négy szobából, fürdőszobából s egyéb mellék-helyiségekből álló lakás a város központjában október 1-ére kiadó havi száz koronaért. Ezen összeghez állandóan bentlakó szobaur 2 szobáért 70 koronával járul hozzá, tehát a többi 2 szobára, fürdőszobára s konyhára csak 30 korona esik. Cim a kiadóban.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell Ospedale Casa Wurzer I. em.

Bejárónő

felnapi foglalkozásra kerestetik. Cim a kiadó-hivatalban.

A Standut Oel Company

Fiume Dante tér 5 I. emelet.

máj. 15-től kezdve havi bérletet

nyit üzlethelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendkívül mérsékelt reklámárak mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben beeresztünk és fényesítünk szobákat Standut krémmel.

Házlebontás miatt

1 modern hálószoza eladó Corsia Deák 38 földsz. az udvarban.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766. Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Egy szép hálószoza

s 1 tükör diván eladó. Megtekinthető d. u. 2 óráig Via Germania 33 I. em. 6.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskakban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Lido-Velence Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.

Nagy előcsarnok terrasszok, villanyvilágítás, lift, központi fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hölgyterem. Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

HASZNÁLT ÉS ÚJ ISKOLAI KÖNYVEK

kaphatók előírás szerint ZANUTEL A. könyvkereskedésében

Via Adamich. Telefon szám 197.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Csemegeolaj behozatal és kivitel

finom, kiváló finom és legfinomabb minőségben bádognakban és hordókban. Olcsó áron szállítja e kiváló különlegességeket bérmentve minden vasuti és hajóállomásra a

Tengermelléki Kereskedelmi Társaság

Fiume Corso 12 I. emelet.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon az állomással szemben levő volt „New-York” kávéházat átvettem és

„BALATON” kávéház

elnevezés alatt teljesen átalakítva újból megnyitottam.

Kérve a n. é. közönség szives párfogását maradok tisztelettel

STEINER I.

VELENCEBEN

mozaikáru, korallók és velencei különlegességek legolcsóbban kaphatók

Franco G. cégnél

Szt. Márktér 114. és 140. számú bolt és S. Moisè 1344.

Modern

hálósobák és ebédlő divánok

eladók

Garami József

kárpitos mesternél Corsia Deák 38.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.

készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Graham- és rozskenyeret. Ezenkívül elfogad sütsére kenyeret és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersületek postai csomagban is szétküldetnek.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

Megnyilt! Megnyilt!

Az ujonnan átalakított

„Monte Verde” vendéglő

kerthelyisége. Kitűnő kiszolgálás. Finom ételek és italok.

Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.